

Latvijas Kūdras
asociācija

Rīgā, 2022. gada 21. septembrī

Sadarbības memorands

starp biedrību "Zemnieku saeima", biedrību "Latvijas Meža īpašnieku biedrība", biedrību "Latvijas kūdras asociāciju" un sociāldemokrātisko partiju "Saskaņa"

Sociāldemokrātiskā partija "Saskaņa" un augstāk minētās nevalstiskās organizācijas vienojas par sadarbību, lai nodrošinātu lauksaimniecības, mežsaimniecības un kūdras nozarei svarīgu jautājumu risināšanu:

Nozaru kopīgie punkti:

- 1) Partija apņemas veicināt zemes kā resursa efektīvu izmantošanu lauksaimniecības, mežsaimniecības un kūdras produkcijas ražošanai;
- 2) Partija apņemas veikt saprātīgu, sociāli un ekonomiski pamatotu, nacionālajām interesēm atbilstošu ES Zaļā kursa ieviešanu, nodrošinot vietējo resursu pieejamību visām iedzīvotāju grupām;
- 3) Partija apņemas ieviest taisnīgu kompensāciju sistēmu par saimnieciskās darbības aprobežojumiem lauksaimniecības, meža zemēs un derīgo izrakteņu atradnēs;
- 4) Partija apņemas ieviest vienotu informācijas sistēmu, kurā publiski būtu pieejami dati par saimnieciskās darbības aprobežojumiem lauksaimniecības, meža zemēs un kūdrājos;
- 5) Partija apņemas, pieņemot lēmumus, balstīties uz zinātniskiem, Latvijas apstākļiem attiecināmiem un atkārtojamiem pētījumiem;
- 6) Partija apņemas pirms nozarēm būtisku lēmumu pieņemšanas noteikti veikt sociālekonomisko izvērtējumu;
- 7) Partija apņemas uzlabot valsts izglītības sistēmu zemes apsaimniekošanas jomās, lai nodrošinātu iespēju iegūt kvalitatīvu un konkurēspējīgu izglītību dažados Latvijas reģionos un izveidot strukturētu, darba vidē balstītu izglītības sistēmu, sākot no vidējās speciālās izglītības līdz augstākajai izglītībai;
- 8) Partija apņemas veicināt lauksaimniecības un meža zemju saglabāšanu vietējo ražotāju rokās;
- 9) Partija apņemas veidot valsts atbalsta programmas, kas būtu vērstas uz uzņēmumu iegādi, lai mazinātu riskus ar šo uzņēmumu nonākšanu trešo valstu investoru rokās;
- 10) Partija apņemas atvieglot darba spēka piesaisti lauksaimniecības, mežsaimniecības un kūdras nozarēm. Sociālā atbalsta sistēmai jāstimulē cilvēku atgriešanās darba spēka tirgū, ir jāveicina no Latvijas izbraukuso ģimeņu atgriešanās Latvijā. Partija apņemas atvieglot viesstrādnieku nodarbināšanu Latvijā, ja nav pieejami iepriekšminētais darba spēks;

- 11) Partija apņemas ilgtermiņā noteikt konkrētu procentu likmi, kas no iekasētās nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) summas ir jāatvēl pašvaldības ceļu un meliorācijas sistēmu izveidei, kopšanai, uzturēšanai un atjaunošanai, kā arī partija apņemas meklēt citus finanšu avotus meliorācijas sistēmu un lauku ceļu sakārtošanai;
- 12) Partija apņemas nodrošināt, ka kadastrālās vērtības pieaugums lauku zemei neizsauks NĪN pieaugumu lauku zemei;
- 13) Partija apņemas sekmēt lauksaimnieku un mežsaimnieku kooperācijas tālāku attīstību un otrā līmeņa kooperācijas veidošanos;
- 14) Partija apņemas saglabāt kūdras resursu ieguvi un pārstrādi dārzkopībai kā neaizstājamu lauksaimniecības un mežsaimniecības pamatu stādu audzēšanai;
- 15) Partija apņemas, veidojot jaunu valsts aizsardzības konceptu, tanī skaitā militāros poligōnus, iesaistīt visu trīs zemes apsaimniekošanas nōžaru pārstāvju;
- 16) Partija atbalsta principu, ka medību saimniecība nedrīkst radīt negatīvu ietekmi uz tautsaimniecību. Medību saimniecības intereses nevar būt augstākas par lauksaimniecības un mežsaimniecības interesēm. Partija atbalstīs tādu normatīvo aktu pieņemšana, kas mazinātu savvaļas dzīvnieku radīto postījumus apmērus;

Lauksaimniecības nozare:

- 17) Partija apņemas nodrošināt to, ka katrs lauksaimniecības zemes kvadrātmetrs, kas ir izmantojams, tiek izmantots lauksaimniecības produkcijas ražošanai;
- 18) Partija apņemas aktīvi pārstāvēt un aizsargāt Latvijas lauksaimnieku intereses, veicinot pēc iespējas ātrāku pāreju uz taisnīgu atbalsta maksājumu sistēmu, nepielaujot nevienlīdzīgus konkurences nosacījumus;
- 19) Partija apņemas veicināt sabiedrības izpratni par lauksaimniecības produktu ražošanu, dažādām ražošanas metodēm, Latvijā ražotās pārtikas nekaitīgumu un lauksaimnieku pienesumu Latvijas ekonomikai, eksportam un valstij kopumā;
- 20) Partija apņemas nodrošināt pārdomātu atbalstu lauksaimniecības produkcijas ražošanai un vides uzturēšanai, tādējādi garantējot pienesumu nodarbinātībai un Latvijas ekonomikai kopumā;
- 21) Partija apņemas veidot saprātīgu enerģētikas politiku, saules paneļi elektrības ražošanai komerciālos nolūkos ir jāizvieto tikai uz organiskajām augsnēm;
- 22) Partija apņemas pagarināt pārejas periodu darījumiem ar lauksaimniecības zemi, kuros pārdodot lauksaimniecības zemi lauksaimniekiem nav jāmaksā IIN.

Meža nozare:

- 23) Partija apņemas nodrošināt valsts atbalstu koksnes, kā vietējā un atjaunojamā resursa izmantošanu būvniecībā, ķīmiskā rūpniecībā un enerģijas ražošanā;
- 24) Partija apņemas līdzsvarot jaunu aizsargājamu teritoriju veidošanu ar izmaiņām normatīvajā regulējumā, kas paredzētu liberālākus meža apsaimniekošanas nosacījumus;
- 25) Partija apņemas atbalstīt principus, ka ES uzliktā mērķa 30% aizsargājamu un 10% stingri aizsargātu teritoriju izpildei: primāri tiek izmantotas meža platības ar jau noteiktiem saimnieciskās darbības aprobežojumiem nevis tiek veidotas jaunas aizsargājamās teritorijas, līdztekus tiek stimulēta brīvprātīgas dabas aizsardzības sistēmas izveide slēdzot līgumus ar zemes īpašniekiem un veidojot kopīgu uzskaites sistēmu valstī;
- 26) Partija apņemas atbalstīt pasākumus, kas ļautu nodrošināt Latvijai līdz 2050.gadam noteiktos klimata mērķu sasniegšanu, tai skaitā jaunaudžu kopšanu, neproduktīvu audžu nomaiņu, meliorāciju un meža audzēšanas cikla izmaiņas;

- 27) Partija apņemas nepieļaut tautsaimniecībai pieejamās koksnes plūsmas samazinājumu;
- 28) Partija apņemas nodrošināt nosacījumus zinātniski pamatotai Latvijas meža nozares pozīcijai Eiropas zaļās vienošanās kontekstā, iekļaujot datu ieguvi par mežu (nacionālā meža monitoringa programma), algoritmisko nodrošinājumu un rezultātu publicitāti;

Kūdras nozare:

- 29) Lai veicinātu lielāku pievienoto vērtību vietējiem resursiem un investīciju piesaisti, partija apņemas noteikt skaidru redzējumu par kūdras ieguves nozares nākotni;
- 30) Partija apņemas veikt Latvijas zemes dzīļu resursu apzināšanu un izvērtēšanu, nodrošinot to ilgtspējīgu izmantošanu tautsaimniecībā;
- 31) Partija apņemas paust vienotu viedokli par derīgo izrakteņu izmantošanu valstī, skaidri definējot nosacījumus resursu izmantošanai;
- 32) Partija apņemas nodrošināt finansēšanas modeja "dabas resursu nodoklis atgriežas dabā" ieviešanu. (Zemes dzīļu izmantotāji maksā dabas resursu nodokli, bet šī nauda netiek izmantota zemes dzīļu resursu izpētes, uzskaites un izmantošanas valsts pārvaldības stiprināšanai.);
- 33) Partija apņemas nodrošināt zemes dzīļu izmantošanas juridiskā ietvara pilnveidošanu un institucionālās kapacitātes stiprināšana, nodrošinot efektīvu zemes dzīļu valsts pārvaldību.

Sociāldemokrātiskās partijas "Saskaņa" vārdā

Jānis Tutīns

Biedrības "Zemnieku saeima" valdes priekšsēdētājs

Juris Lazdiņš

Biedrības "Latvijas meža īpašnieku biedrība" valdes priekšsēdētājs

Arnis Muižnieks

Biedrības "Latvijas kūdras asociācija" valdes locekle

Ingrīda Krīgere